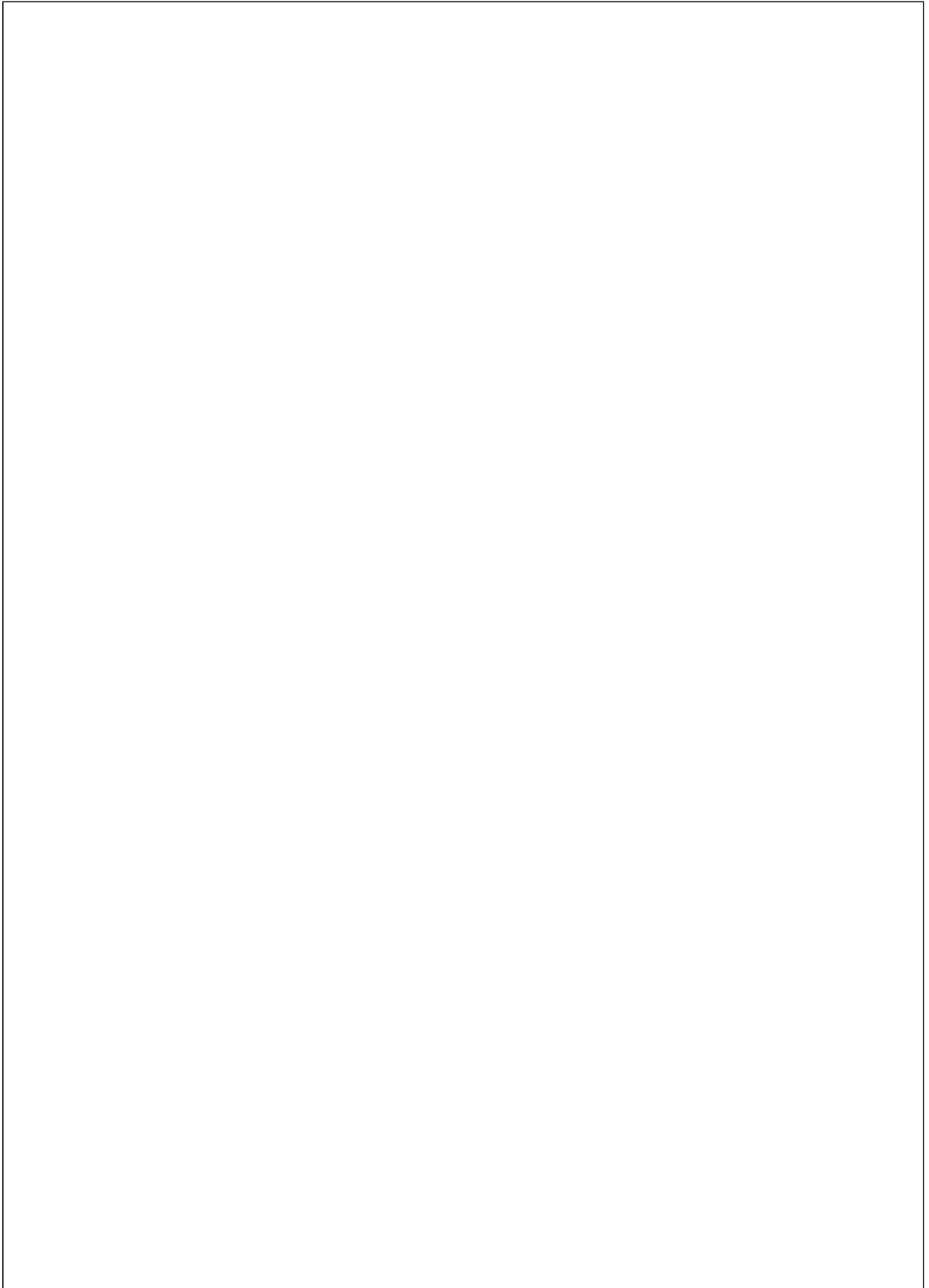

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/231831,W-Krakowie-pochowalismy-szczatki-Jana-Jankowskiego-Groznego-Zolnierza-Wykletego.html>
27.02.2026, 00:18

W Krakowie pochowaliśmy szczątki Jana Jankowskiego „Groźnego”, Żołnierza Wyklętego

17 października 2025 r. odbyły się uroczystości pogrzebowe szczątków Żołnierza Wyklętego Jana Jankowskiego „Groźnego”, ostatniego dowódcy antykomunistycznego oddziału partyzanckiego „Wiarusy”, działającego w drugiej połowie lat 40. XX wieku. Ceremonię żałobną zorganizował Oddział IPN w Krakowie.

17.10.2025

[Żołnierze Wyklęci](#)

- Gdy był mordowany przez komunistyczną władzę, miał raptem 24 lata. Był reprezentantem jednego z tych pokoleń Polaków, którzy w 1944 r., po ponad pięciu latach wojny, po okupacyjnym terrorze, chcieli budować wolny i niepodległy kraj. Ale nie było im to dane. W konsekwencji imperialnych dążeń Stalina, Polska i inne narody Europy Środkowowschodniej na niemal półwiecze dostały się w sowiecką orbitę wpływów. [...] Była olbrzymia liczba tych, którzy sowietyzacji nie chcieli się podporządkować. Wśród nich Jan Jankowski ps. „Groźny”. [...] Po ponad 75 latach mamy naszego bohatera wśród nas. Instytut Pamięci Narodowej przywraca takich ludzi do świadomości historycznej, do społecznej pamięci. Rzeczpospolita żegna ich z honorami, które są należne obrońcom ojczyzny - mówił do zebranych w kościele Niepokalanego Poczęcia NMP przy ul. Rakowickiej dr hab. Filip Musiał, dyrektor krakowskiego oddziału IPN.

Przed mszą dyrektor oddziału IPN przekazał na ręce Adama Nowaczyka, siostrzeńca Jana Jankowskiego, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski przyznany pośmiertnie przez prezydenta dr. Karola Nawrockiego. Z kościoła kondukt żałobny przeszedł na kwaterę wojenną żołnierzy podziemia niepodległościowego 1939-1963 na cmentarzu Rakowickim, gdzie odbyły się uroczystości pogrzebowe z asystą wojskową żołnierzy 16. Batalionu Powietrznodesantowego. Uroczystość uświetniła Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej.

Jan Jankowski ps. „Groźny” (1925-1950)

Urodził się 1 stycznia 1925 r. w Grywałdzie w powiecie nowotarskim. W 1946 r. został aresztowany w związku z podejrzeniem o posiadanie broni. Udało mu się uciec. Odtąd ukrywał się w lasach. W 1947 r. przystąpił do oddziału niepodległościowego „Wiarusy”, dowodzonego przez Józefa Świdra „Mściciela”. Była to grupa złożona głównie z dawnych partyzantów Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica”, którzy nie zaprzestali działalności po ogłoszeniu amnestii oraz śmierci Józefa Kurasia „Ognia” i nadal aktywnie walczyli z komunistami. Przyjął pseudonim „Zbieg”. Po październiku 1947 r. ukrywał się samodzielnie. Do oddziału dowodzonego przez Tadeusza Dymła „Srebrnego” powrócił w lipcu 1948 r. Przyjął nowy pseudonim - „Groźny”. Uczestniczył w działaniach m.in. w Czorsztynie, Białce, Grywałdzie, Szczawie i Gronkowie. Partyzanci podejmowali akcje wymierzone m.in. we współpracowników komunistycznej bezpieki. Kilkakrotnie dochodziło też do starć między partyzantami a MO, UB i KBW. Przez krótki czas, w lipcu 1949 r., Jan Jankowski był ostatnim dowódcą oddziału partyzanckiego „Wiarusy”.

Został aresztowany 24 lipca 1949 r. na polanie Surówki w masywie Lubonia Wielkiego przez

funkcjonariuszy UB i żołnierzy KBW pozorujących oddział partyzancki. 28 listopada 1949 r. komunistyczny sąd skazał Jankowskiego na karę śmierci, którą wykonano 12 stycznia 1950 r. Szczątki Jana Jankowskiego zostały odnalezione 17 października 2017 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN na cmentarzu Rakowickim.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kraków

Kraków

Żołnierze Wyklęci

Pożegnanie